2026 PRACE JĘZYKOZNAWCZE XXVIII/3
ISSN 1509-5304 DOI 10.31648/pj.12948 325–327
eISSN 2450-0801

Alina Naruszewicz-Duchlińska
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-6214-5454
e-mail: alina.naruszewicz@uwm.edu.pl

Wybrane nowości książkowe*

New Book Releases

• Anna Chudzik: *Semantyka komizmu. Język – poznanie – kultura – nowe media*. Universitas. Kraków 2025, ss. 420.

„Tematem książki jest semantyka wypowiedzi komicznych, a głównym założeniem myśl, że wytwarzanie znaczenia jest z jednej strony przejawem uniwersalnych dla człowieka struktur i procesów poznawczych, a dzięki nim – subiektywną konceptualizacją jako doświadczeniem mentalnym, z drugiej – efektem kulturowego, w tym medialnego ukontekstowienia i konwencjonalizacji praktyk kulturowo-komunikacyjnych. Celem autorki jest stworzenie modelu semantyki wypowiedzi komicznych w ujęciu poznawczo-kulturowym, w perspektywie językoznawstwa kognitywnego oraz językoznawstwa antropologiczno-kulturowego, których teorie i metody analizy semantycznej uznała za najbardziej relewantne do realizacji celu. Dzięki przyjętym paradygmatom badawczym semantyka wypowiedzi komicznych, rozumianych językowo i multimodalnie, ukazana jest na szerokim, ponaddyscyplinarnym tle zjawisk zarówno mentalnych (procesów percepcyjnych i poznawczych, w tym emocji, ucieleśnienia i umysłu rozszerzonego), jak i zmiennych środowiskowych i kulturowych, w tym zwłaszcza dotyczących technologii medialnych […]”[1]. Darmowa wersja elektroniczna publikacji jest dostępna pod adresem: <https://ruj.uj.edu.pl/entities/publication/a9bafe23-2ab9-4eeb-b046-30312ea9ffbc>.

* Wyboru i opracowania przedstawionych informacji dokonano, wykorzystując materiały udostępniane przez wydawnictwa.

[1] <https://ruj.uj.edu.pl/entities/publication/a9bafe23-2ab9-4eeb-b046-30312ea9ffbc>, dostęp: 21.02.2026.

- Izabela Kujawa, Roman Opiłowski (red.): *Linguistische Grenzübergänge. Einblicke in die Sprachfacetten und Diskurswelten moderner Kommunikation*. Franz Steiner Verlag. Stuttgart 2026, ss. 207.

Zawarte w tomie artykuły łączą różnorodne podejścia badawcze oraz interdyscyplinarne metody, wykraczające poza granice tradycyjnej lingwistyki. Publikacja inauguruje serię *Interkulturelle Linguistik/Intercultural Linguistics* i oferuje nowatorskie spojrzenie na aktualne obszary badań nad komunikacją językową. W centrum zainteresowania znajdują się m.in. analiza dyskursu, komunikacja medialna, użycie języka w edukacji i życiu zawodowym, a także badania nad krótkimi tekstami funkcjonującymi w przestrzeni publicznej, ujmowane z perspektywy leksykalnej, międzykulturowej multimodalnej. Szczególną uwagę poświęcono napięciom między lokalnymi, translokalnymi i globalnymi powiązaniami znaków, tekstów i dyskursów[2].

Więcej informacji o monografii jest dostępnych pod adresem: https://www.steiner-verlag.de/en/Linguistische-Grenzuebergaenge/9783515140294. Informacje o serii wydawniczej Interkulturelle Linguistik/Intercultural Linguistics znajdują się na stronie: https://www.steiner-verlag.de/en/brand/Interkulturelle-Linguistik.

- Beata Afeltowicz: *Słownik nazw miejscowych byłego powiatu nowogardzkiego*. Wydawnictwo Uniwersytetu Szczecińskiego. Szczecin 2025, ss. 356.

„Monografia obejmuje nazewnictwo miejscowości niewielkiego obszaru, co pozwoliło na dokładną i wszechstronną dokumentację zebranych nazw i ich klasyfikację. Analizie toponomastycznej poddano ojkonimy występujące na terenie powojennego powiatu nowogardzkiego do 1954 r., tj. nazwy słowiańskie oraz nazwy niemieckie, a także powojenne nazwy polskie, w skład których wchodzą kontynuacje nazw słowiańskich, nazwy nowo nadane przez Komisję Ustalania Nazw Miejscowych (KUNM) oraz adaptacje nazw niemieckich. Taki podział zgromadzonego nazewnictwa miejscowego podyktowany został przez specyfikę nazewniczą poddanego analizie obszaru, na którym od XIII w. nasilał się proces kolonizacji niemieckiej i germanizacji. Zaproponowane zestawienie wymienionych wyżej grup nazewniczych jest podstawą do wysnucia wniosków na temat ich chronologii, liczebności oraz wzajemnych oddziaływań. Odzwierciedla także zachodzące zjawiska historyczne, etapy osadnictwa poszczególnych grup narodowościowych, rozwój geograficzny i gospodarczy badanego terenu”[3].

[2] Informacje otrzymane od dr Izabeli Kujawy.

[3] <https://wn.usz.edu.pl/sklep/nauki-humanistyczne/jezykoznawstwo-nauki-humanistyczne/slownik-nazw-miejscowych-bylego-powiatu-nowogardzkiego/>, dostęp: 06.06.2026.

Szczegółowe informacje na temat publikacji znajdują się pod tym adresem: https://wn.usz.edu.pl/sklep/nauki-humanistyczne/jezykoznawstwo-nauki-humanistyczne/slownik-nazw-miejscowych-bylego-powiatu-nowogardzkiego/.